YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)
19 päivänä lokakuuta 1999 *

Asiassa C-21/99 P,

N, Euroopan yhteisöjen komission entinen virkamies, kotipaikka Bryssel (Belgia), edustajanaan asianajaja G. Sakellaropoulos, Ateena, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto A. May, 31 Grand-Rue,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (viides jaosto) asiassa T-97/94, N vastaan komissio, 30.11.1998 antaman määräyksen (Kok. H. 1998, s. I-A-621 ja s. II-1879) kumoamista ja valittajan ensimmäisessä oikeusasteessa esittämien vaatimusten hyväksymistä,

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen pääneuvonantaja G. Valsesia ja oikeudellisen yksikön virkamies F. Duvieusart-Clotuche, proses-

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

siosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit C. Gulmann (esittelevä tuomari) ja J.-P. Puissochet,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 N on yhteisöjen tuomioistuimeen 29.1.1999 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-97/94, N vastaan komissio, 30.11.1998 antamaan määräykseen (Kok. H. 1998, s. I-A-621 ja s. II-1879; jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla tämä hylkäsi N:n kanteen, jossa N vaati kumoamaan komission 1.7.1989 ja 30.6.1991 väliseltä ajalta laatiman N:ää koskevan arviointikertomuksen (jäljempänä riidanalainen arviointikertomus) ja korvaamaan tästä arviointikertomuksesta aiheutuneen aineellisen vahingon ja henkisen kärsimyksen.

2 N:n ja komission välisen kiistan syiden osalta viitataan valituksenalaisen määräyksen 1—8 kohtaan.

Valituksenalainen määräys

3 N nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 9.3.1994 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa hän vaati, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa komission implisiittisen päätöksen kieltäytyä hyväksymästä hänen 11.8.1993 tekemäänsä riidanalaista arviointikertomusta koskevaa valitusta

— kumoaa riidanalaisen arviointikertomuksen

— katsoo, että komission on laadittava kyseistä ajanjaksoa koskeva uusi arviointikertomus

— velvoittaa komission korvaamaan kantajalle aiheutuneen aineellisen vahingon ja henkisen kärsimyksen määräämällä sen maksamaan hänelle kolmen vuoden palkkaa vastaavan määrän

— varaa kantajalle oikeuden vaatia myöhemmin Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 24 artiklan 2 kohdan nojalla komissiolta vahingonkorvausta

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

4 Komissio vaati, että kanne on jätettävä tutkittavaksi ottamatta.

5 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi riidanalaisen määräyksen 22 ja 23 kohdassa riidanalaisen arviointikertomuksen osalta ensinnäkin, että jotta virkamies tai entinen virkamies voisi henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklan perusteella nostaa kanteen, hänellä pitää olla henkilökohtainen intressi riidanalaisen toimenpiteen kumoamiseen ja että tämä intressi arvioidaan kanteen nostamisajankohtana.

6 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi riidanalaisen määräyksen 25 ja 26 kohdassa, että arviointikertomuksella on sisäisenä asiakirjana ensisijainen tehtävä antaa hallinnolle määräajoin tietoja siitä, kuinka virkamiehet täyttävät tehtävänsä, ja että sillä on suuri merkitys virkamiehen urakehityksen kannalta. Näin ollen arviointikertomus vaikuttaa arvioidun henkilön etuihin periaatteessa vain niin kauan kuin tämä hoitaa virkaansa. Viranhoidon lopullisen päättymisen jälkeen virkamiehen kannetta ei oteta tutkittavaksi, jollei hän näytä, että on olemassa sellainen erityinen seikka, joka osoittaa hänellä olevan henkilökohtainen ja todellinen intressi saada kyseinen kertomus kumotuksi.

7 Tästä syystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi riidanalaisen määräyksen 27 ja 28 kohdassa, että kantaja ei ollut kanteen nostamishetkellä enää komission palveluksessa, koska hänet oli erotettu 1.12.1993 lähtien, ja ettei henkilökohtaista ja todellista intressiä voitu perustaa siihen, että hän oli valittanut riidanalaisesta arviointikertomuksesta ollessaan vielä virkamies, eikä siihen, että nyt esillä oleva kanne ja erottamispäätöksestä nostettu kanne liittyivät toisiinsa.

8 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi riidanalaisen määräyksen 29 kohdassa, ettei N:n esittämä komission vilpillistä mieltä koskeva väite ollut perusteltu eikä komissiota voitu moittia siitä, ettei se ollut vastannut kantajan 11.8.1993 tekemään valitukseen ennen kuin vasta 1.12.1993, koska sillä oli henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan perusteella 11.8.1993 lähtien neljä kuukautta aikaa vastaamiseen.

9 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi lopuksi valituksenalaisen määräyksen 30 kohdassa, että vaikka kantaja odottaa, että asiassa annetaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn, 4 päivänä tammikuuta 1950 allekirjoitetun Euroopan yleissopimuksen 6 artiklassa tarkoitettu oikeudenmukainen tuomio, tämä seikka ei estä soveltamasta yhteisön oikeudessa säädettyjä kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, koska pelkällä todistamattomalla viittauksella kantajan henkilökohtaisen ja ammattiin liittyvän kunnian palauttamisen välttämättömyyteen ei riittävästi näytetä toteen kantajan henkilökohtaista intressiä.

10 Vahingonkorvausvaatimuksen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen määräyksen 32 kohdassa, että kumoamisvaatimukseen läheisesti liittyvänä sitäkään ei voitu ottaa tutkittavaksi.

11 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

Muutoksenhaku

12 Muutoksenhaussaan N vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen määräyksen

— hyväksyy N:n ensimmäisessä oikeusasteessa esittämät vaatimukset ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13 Komissio vaatii, että valitus on hylättävä, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat osittain ja koska se joka tapauksessa on perusteeton, ja että valittaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Valittaja vetoaa muutoksenhakunsa tueksi neljään valitusperusteeseen, joista ensimmäinen perustuu siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut yksilön suojaa ja kunnioittamista koskevaa periaatetta, toinen siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt harkintavirheen komission vilpillisen mielen osalta, kolmas siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt pääasian tutkimatta, ja neljäs siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen harkitessaan, onko valittajalle aiheutunut henkilökohtaista vahinkoa.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

15 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 119 artiklassa määrätään, että jos valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai jos valitus on selvästi perusteeton, yhteisöjen tuomioistuin voi milloin tahansa hylätä valituksen kokonaan tai osittain perustellulla määräyksellä ilman suullista käsittelyä.

16 Aluksi on syytä muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklasta (josta on tullut EY 225 artikla) ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan ensimmäisestä kohdasta seuraa, että muutoksenhaussa voidaan tukeutua ainoastaan oikeussääntöjen rikkomista koskeviin perusteisiin eikä tosiasiakysymyksiä ole mahdollista arvioida (ks. mm. asia C-8/95 P, New Holland Ford v. komissio, tuomio 28.5.1998, Kok. 1998, s. I-3175, 25 kohta).

17 Lisäksi valituskirjelmässä on yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan mainittava oikeudelliset perusteet ja väitteet, joihin vedotaan.

18 Näistä määräyksistä seuraa, että valituksessa on mainittava täsmällisesti kumottavaksi vaaditun tuomion riitautetut kohdat ja ne oikeudelliset perustelut, joilla tätä vaatimusta erityisesti tuetaan.

19 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tätä edellytystä ei täytä valitus, jossa vain kerrataan tai toistetaan sanasta sanaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa jo esitetyt perusteet ja perustelut, sellaisetkin, joiden perustana olevien tosiseikkojen osalta tämä tuomioistuin on nimenomaisesti omaksunut eri näkemyksen. Tällaisella valituksella pyritään tosiasiassa ainoastaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa aikaisemmin esitetty kanne tutkitaan uudelleen, mikä ei EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan mukaan kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan (ks. mm. em. asia New Holland Ford v. komissio, tuomion 23 ja 24 kohta).

Ensimmäinen valitusperuste, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut yksilön suojaa ja kunnioittamista koskevaa periaatetta

20 Ensimmäisessä valitusperusteessaan N moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on loukannut yksilön suojaa ja kunnioittamista koskevaa periaatetta. Hän väittää tämän perusteen ensimmäisessä osassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen katsoessaan valituksenalaisen määräyksen 22 ja 23 kohdassa, että jotta virkamies tai entinen virkamies voisi henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklan perusteella nostaa kanteen, hänellä pitää olla henkilökohtainen intressi riidanalaisen toimenpiteen kumoamiseen ja että tämä intressi arvioidaan kanteen nostamisajankohtana. Valittajan mukaan olisi pitänyt tutkia, oliko valittajalla oikeussuojan tarvetta sinä ajankohtana, jona hän jätti valituksen komissioon, eli 11.8.1993.

21 Tältä osin riittää kun todetaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti todennut, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan virkamiehen tai entisen virkamiehen henkilökohtainen intressi saada riidanalainen toimenpide kumotuksi arvioidaan kanteen nostamisajankohtana (ks. mm. asia 124/78, List v. komissio, tuomio 12.7.1979, Kok. 1979, s. 2499, 7 kohta).

22 Tästä seuraa, että ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa on hylättävä selvästi perusteettomana.

23 Ensimmäisen valitusperusteen toisessa osassa N väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen virheen katsoessaan valituksenalaisen määräyksen 28 kohdassa valittajan jättäneen näyttämättä toteen, että olemassa oli sellaisia erityisiä seikkoja, joiden vuoksi hänellä edelleen oli henkilökohtainen ja todellinen intressi kumoamiskanteen ajamiseen. N väittää, että hänellä oli tällainen intressi vielä viranhoidon päätyttyäkin, sillä hän saattoi arviointikertomuksella todistaa tieteelliset ja ammatilliset kykynsä muissakin kuin yhteisöön liittyvissä yhteyksissä.

24 Tältä osin on syytä todeta, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 25 kohdassa todennut, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että arviointikertomus on sisäinen asiakirja, jonka ensisijainen tehtävä on antaa hallinnolle määräajoin tietoja siitä, kuinka virkamiehet täyttävät tehtävänsä (ks. mm. asia 6/79, Grassi v. neuvosto, tuomio 3.7.1980, Kok. 1980, s. 2141, 20 kohta). Viranhoidon lopullisen päättymisen jälkeen virkamiehen kannetta ei oteta tutkittavaksi, jollei hän näytä toteen, että on olemassa sellainen erityinen seikka, joka osoittaa hänellä olevan henkilökohtainen ja todellinen intressi saada kyseinen kertomus kumotuksi.

25 Kun nämä seikat otetaan huomioon, ei ole syytä arvostella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointia, jonka mukaan valittaja ei ollut näyttänyt toteen tällaisen seikan olemassaoloa.

26 Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa on siis hylättävä selvästi perusteettomana.

Toinen valitusperuste, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen arvioidessaan komission vilpillistä mieltä

27 Toisessa valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on valituksenalaisen määräyksen 29 kohdassa katsonut, ettei ollut perusteltua väittää, että komissio olisi toiminut vilpillisessä mielessä käsitellessään N:n tekemää valitusta. Valittaja katsoo, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tukeutua komission henkilöstösääntöjen vastaisiin menettelyihin ja että sen olisi pitänyt lausua vilpillisen mielen käsitteestä harkintavaltaansa käyttäessään. Valituksenalainen määräys ei näin ollen ollut ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn Euroopan yleissopimuksen 6 artiklassa tarkoitetuin tavoin oikeudenmukainen, koska sillä estettiin virkamiestä puolustautumasta ja loukattiin periaatetta, jonka mukaan kukaan ei saa hyötyä omasta lainvastaisesta menettelystään.

28 Mutta on todettava, että tässä valitusperusteessa vain toistetaan ne perustelut, jotka on jo esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, osoittamatta, millainen oikeudellinen virhe valituksenalaisessa määräyksessä on, joten tästä seuraa, että sillä pyritään pääasiallisesti vain siihen, että ne väitteet, joiden mukaan komissio olisi toiminut vilpillisessä mielessä hylätessään N:n valituksen sen jälkeen kun tämä oli erotettu ja joihin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jo vastannut, tutkittaisiin uudelleen.

29 Näin ollen toinen valitusperuste hylätään, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Kolmas valitusperuste, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt pääasian tutkimatta

30 Kolmannessa valitusperusteessaan N moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, ettei se ole tutkinut pääasiaa välttääkseen kaikki sellaiset pääasiaa koskevat havainnot, joiden perusteella sen olisi ollut pakko vertailla valittajan tarjoamia työsuorituksia riidanalaiselta ajanjaksolta ja sitä edeltäviin

ajanjaksoihin. Hän väittää, että valituksenalaisen määräyksen 30 kohdassa esitetty perustelu johtaa siihen, että yhteisön oikeus ei ole ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn Euroopan yleissopimuksen 6 artiklan kanssa yhteensopiva oikeusjärjestelmä.

31 Tältä osin riittää kun todetaan, että pääasian arvioinnin välttämätön edellytys on se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutkii ensin, voidaanko kanne ottaa tutkittavaksi. Tutkittavaksi ottamisen edellytysten on siis täytyttävä, jotta pääasia voitaisiin ottaa tutkittavaksi.

32 Tästä seuraa, että kolmas valitusperuste on hylättävä selvästi perusteettomana.

Neljäs valitusperuste, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen harkitessaan valittajalle aiheutunutta henkilökohtaista vahinkoa

33 Neljännessä valitusperusteessaan N moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, ettei hänelle ollut aiheutunut henkilökohtaista vahinkoa riidanalaisen arviointikertomuksen laatimisen viivästymisestä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei N:n mukaan ole ottanut huomioon sitä henkistä kärsimystä eikä sitä tieteellistä eikä ammatillista vahinkoa, jotka olivat aiheutuneet siitä, ettei kertomusta, joka olisi pitänyt laatia viimeistään 31.12.1991, ollut laadittu, mistä oli aiheutunut se, ettei N:llä ollut virallista kelpoisuutta pätevästi osallistua vuonna 1993 pidettyyn kilpailuun. Tästä seuraa, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ollut noudattanut omaa oikeuskäytäntöään, jonka mukaan arviointikertomuksen laatimatta jättäminen aiheutuu pääosin komission syyksi luettavasta menettelystä ja aiheuttaa virkamiehelle henkistä kärsimystä, koska hän tästä syystä tulee epävarmaksi ja ahdistuneeksi tulevaisuudestaan.

34 Tämä valitusperuste perustuu siihen, että valituksenalaista määräystä on selvästikin luettu väärin.

35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nimittäin valituksenalaisen määräyksen 32 kohdassa käsitellyt ainoastaan valittajan esittämän vahingonkorvausvaatimuksen tutkittavaksi ottamista katsoen, ettei tätä vaatimusta voida ottaa tutkittavaksi, koska se liittyi läheisesti kumoamisvaatimukseen, jota ei voitu ottaa tutkittavaksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei näin ollen ole aineellisesti käsitellyt kysymystä siitä, oliko riidanalaisen arviointikertomuksen laatimisen viivästymisestä mahdollisesti aiheutunut N:lle henkilökohtaista vahinkoa.

36 Neljäs valitusperuste on näin ollen hylättävä selvästi perusteettomana.

37 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että valittajan valituksensa tueksi esittämät perusteet ovat joko sellaisia, että niiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi, tai selvästi perusteettomia. Valitus on siis hylättävä työjärjestyksen 119 artiklan perusteella.

Oikeudenkäyntikulut

38 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 118 artiklan nojalla valituksen käsittelyyn sovellettavan 69 artiklan 2 kohdan perusteella asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut, että valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) **Valitus hylätään.**

2) **N velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Annettiin Luxemburgissa 19 päivänä lokakuuta 1999.

R. Grass

kirjaaja

J. C. Moitinho de Almeida

kolmannen jaoston puheenjohtaja